

Operativt mål 9 - Uppgifter om ingredienser

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Ta del av vårt stöd till operativt mål 9. Stödet består dels av information och dels av frågor som kan vara bra att ställa för att kontrollera om målet är uppfyllt.

Om målet

Operativt mål 9 - Uppgifter om ingredienser - säkerställa information i livsmedelskedjan - NKP-webben

Rapportering av målet

Målet ska rapporteras enligt anvisningarna till myndighetsrapporteringen.

Anvisningar - Information om utförda kontroller

Det innebär att rapportering av målet ska ske mot rapporteringspunkt P26 och mot nedanstående lagstiftningspunkt.

B02 - Obligatorisk livsmedelsinformation, innehåll och presentation

Om förteckning av ingredienser när det gäller allergener och mängdangivelse

Allergener

Allergener som används vid tillverkning av livsmedel ska anges i ingrediensförteckningen och även framhävas med extra markerad text. Med allergener avses de ämnen och produkter som listas i bilaga II till förordning (EU) nr 1169/2011.

Mängddeklaration

Mängden av vissa ingredienser i en produkt behöver ibland anges. Det är exempelvis ett krav om namnet på ingrediensen nämns i livsmedlets beteckning eller vanligtvis förknippas med livsmedlet och är avgörande för köpet. Det ska då framgå hur mycket av ingrediensen som ingår i livsmedlet.

För att kunna göra en uppskattning av om angiven mängddeklaration av en viss ingrediens är rimlig behöver kontrollmyndigheten kontrollera att ingrediensen har köpts in av företaget i en sådan mängd att den är jämförbar med utgående mängd för den utvalda produkten. Det här görs genom att bestämma en relevant tidsperiod och jämföra mängden inköpta ingredienser mot mängden utgående produkt.

Verksamheter som ska kontrolleras

I operativt mål 9 är det tänkt att kontrollen ska ske hos företag som utformar märkning med ingrediensförteckning samt märker eller förpackar:

- detaljhandelsanläggningar, såsom butiker och
- livsmedelsanläggningar i tidigare led, såsom tillverkare och företag som för in eller importerar.

Livsmedelsinformation som ska kontrolleras

Kontroll ska göras av att allergena ingredienser finns med i ingrediensförteckning, och på korrekt sätt, samt att ingredienser som är av betydelse för konsumentens val ingår i produkten, och i den omfattning som påstås. Kontrollen enligt operativt mål 9 handlar alltså inte om att verifiera den angivna mängddeklarationen, utan att verifiera att ingrediensen ingår och att mängdangivelsen är rimlig.

Välj produkter som har en ingrediensförteckning, oavsett om det krävs enligt lagstiftningen eller inte. Till exempel behövs inte ingrediensförteckningar för produkter som är färdigförpackade för direkt försäljning eller som har förpackats på konsumentens begäran. Men om de produkterna ändå har försetts med en ingrediensförteckning, ska den vara korrekt och kan därför kontrolleras.

Det behöver inte vara både allergener och mängddeklaration i informationen på en produkt, du kan välja en produkt som bara har det ena. Om en produkt har både allergener och mängddeklaration angivna ska båda kontrolleras och rapporteras i detta operativa mål.

Förberedelser

Vi rekommenderar att du börjar med att gå igenom lagstiftningen och den vägledande informationen i Kontrollwiki.

- Allergenerna som alltid ska anges i ingrediensförteckningen till färdigförpackade livsmedel står i bilaga II till förordning (EU) nr 1169/2011. Hur allergenerna ska anges regleras av artikel 21.1 a och b i samma förordning. Läs sidan om allergeninformation i Kontrollwiki.

Allergeninformation

Du kan även ha nytta av att ha läst kommissionens tillkännagivande om allergiinformation.

EU-kommissionens tillkännagivande om allergiinformation

- I Kontrollwiki får du närmare information och exempel på när och hur mängden ska anges.

Mängdangivelse

Frågor som kan vara till hjälp när du ska kontrollera produkters märkning när det gäller allergener och mängdangivelse

Här följer exempel på ett antal frågor som är bra att ställa i samband med kontrollen av operativt mål 9:

Allergener

1. Vilka allergener finns i ingrediensförteckningen?

Kontrollera vilka allergener som anges i ingrediensförteckningen.

2. Finns alla allergena ingredienser som använts vid produktionen med i ingrediensförteckningen?

Jämför att de allergener som anges i ingrediensförteckningen stämmer överens med recepturen eller märkningsunderlaget. Ser du någon ingrediens som är allergen och som inte finns med i ingrediensförteckningen, alltså är odeklarerad? Speciellt i sammansatta ingredienser, som i sin tur består av flera ingredienser, kan det hända att företagaren inte fått med alla allergener i slutprodukten ingrediensförteckning.

3. Har de allergener som anges i ingrediensförteckningen verkligen använts vid tillverkningen?

Vid tillverkande anläggning, kontrollera att de allergena ingredienserna verkligen har använts vid tillverkningen. Be företagaren visa att de allergena ingredienserna verkligen är de som har köpts in och använts.

4. Framhävs allergenerna i ingrediensförteckningen?

Kontrollera att allergenerna i den slutliga ingrediensförteckningen är framhävda med avvikande typsnitt, stil eller bakgrundsfärg. Allergener ska, liksom övriga ingredienser i ingrediensförteckningen, vara angivna på svenska.

Mängdangivelse

5. Finns det några ingredienser i produkten som har mängdangivits eller där mängden borde anges?

Titta på produktens beteckning och granska ingrediensförteckningen. Finns det några ingredienser där mängden behöver anges och är de i så fall angivna på korrekt sätt? Vid behov, fråga företagaren hur man har resonerat kring vilka ingredienser som behöver vara mängdangivna.

6. Ingår de ingredienser som har mängdangivits i produkten?

Be om att få se recept eller märkningsunderlag för produkten. Kontrollera att de mängddeklarerade ingredienserna finns med i dessa och eventuellt att de även finns i anläggningen.

7. Är mängdangivelsen rimlig?

Kontrollera att företagets uträkningar för de ingredienser som har mängdangivits stämmer överens med det som har angivits på produkten. Om produkten har köpts in färdig, det vill säga om den enbart förpackas om i anläggningen, kontrolleras att informationen i märkningsunderlaget när det gäller mängdangivelse stämmer för produkten.

8. Har företaget köpt in en rimlig mängd av de mängdangivna ingredienserna?

Be att få se följesedlar på inköp av den mängdangivna ingrediensen. Fråga ungefär hur mycket av produkten som företaget säljer under en viss tidsperiod. Vid behov kan du be om att få se följesedlar för utleverans av produkten. Välj i så fall ut en lämplig tidsperiod och gör en uppskattning av ungefär hur mycket av den mängdangivna ingrediensen som bör ha gått åt under perioden.

Senast uppdaterad 8 juni 2021 Ansvarig grupp SV_FMS